63ste Jaargang No. 5149 DAGBLAD Dinsdag 1[illegible] Juli 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 85, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: I. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Nieuws van Nederlands Indie

Van Mook is bedroefd over het aftreden van Sjahrir.

Van Mook verklaart dat de nota van Amerika de Nederlandse Politiek weergeeft.

Sjarifoeddin genoemd als Premier

SJAHRIR WIL GEEN PREMIER ZIJN.

Ex-premier Sjahrir verklaarde in een radio-rede, dat hij geen premier wil zijn van het nieuwe kabinet. Hij zeide dat verdere onderhandelingen nutteloos zouden zijn, indien de Nederlanders het antwoord van president Soekarno op de Nederlandse Aide Memoire niet aanvaarden.

SOEWIRJO DOET BEROEP OP BEVOLKING.

De republikeinse burgemeester van Batavia, Soewirjo, deed een beroep op de bevolking om kalm te blijven en zich voor te bereiden op alle eventualiteiten.

VAN DE KUST AF BESCHOTEN.

De marinevoorlichtingsdienst meldt: „Een op 27 Juni, ter rede van Djapara varen de patrouilleboot, die belast was met controle op infiltratie van republikeinse elementen in de Malino-gebieden en toezicht had op de smokkelhandel, werd van de kust af door mitrailleurs beschoten, terwijl ook een marineschip, dat door straat Bali passeerde, werd vanuit de Javaanse kust beschoten. In beide gevallen werd het vuur beantwoord.

VAN MOOK OVER SJAHRIR'S AFTREDEN.

Op een persconferentie zeide van Mook dat het aftreden van Sjahrir, die zich steeds had ingespannen om een overeenstemming te bereiken, de indruk wekt dat een „dead lock" op komst is.

Van Mook meende dat de Amerikaanse Aide Memoire in overeenstemming is met de algemene lijnen van de Nederlandse politiek en hij zeide dat in deze aide memoire terecht wordt opgemerkt dat een oplossing dringend is.

Betreffende een oplossing van de kwestie van een gemeenschappelijke gendarmerie, zeide van Mook dat de regering op een gemengd federaal orgaan voor de veiligheid, moet blijven staan.

WORDT SJARIFOEDDIN NIEUW PREMIER?

Volgens het republikeins persbureau „Ankara" wordt waarschijnlijk Sjarifoeddin, de huidige minister van defensie, de opvolger van Sjahrir.

SJAHRIR ADVISEUR VAN SOEKARNO???

In republikeinse kringen te Batavia beschouwt men de benoeming van Sjahrir als adviseur van Soekarno, een duidelijk bewijs dat Soekarno instemt met de politiek van Sjahrir en deze politiek ook ten uitvoer wenst te brengen.

Aneta meldt dat haar nog geen bericht bereikte volgens welke Sjahrir benoemd is tot adviseur van Soekarno.

Het N.V.V. deed nog een beroep op de republiek om mee te werken tot de onmiddellijk tot stand komen van een tussentijdse regering zoals wordt voorgesteld door Nederland en Amerika.

De nota van de Verenigde Staten aan het republiek had een gunstige invloed op de beurs. (Aneta).

DE TROEPENSTERKTE IN INDIË.

Naar aanleiding van het bericht uit republikeinse bron, „dat Nederland thans bezig is zijn troepensterkte op te voeren in plaats van deze te verminderen overeenkomstig art. 16 van het accoord van Linggadjati", is door Aneta een rechtzetting gepubliceerd, waarin wordt uiteengezet, dat nog 7000 man in Indië kunnen aankomen eer het toegestane maximum is bereikt.

Dit bericht wordt door het „Lichtspoor" met enkele gegevens en cijfers aangevuld.

„Men zal zich herinneren, dat het „bestand", dat op 14 October 1946 werd gesloten, niet uitsluitend een aangelegenheid was tussen de Nederlanders en de Indonesische republiek, maar dat ook de Engelsen hierin betrokken waren uit hoofde van het feit dat in totaal 40.500 man Britse troepen in het gebied van de republiek (Java en Sumatra) aanwezig waren. De Nederlandse sterkte (K.L., K.N.I.L. en Mariniers) bedroeg op dat moment 55.650 man."

Het bestand had dus betrekking op een sterkte van 91.150 man geallieerde troepen, welke niet zou worden overschreden.

„Ter vervanging van de Britse troepen arriveerde in de maanden October en November 1946 de „7-December-divisie", welke uiteraard beneden de sterkte bleef van de 40.000 man Britse troepen, die vervolgens Indië verlieten."

Met de nieuwe zendingen van Nederlandse troepen, welke daarna volgden, werd het in de bestandsbepaling vastgelegde totaal aantal nog geenszins bereikt.

„Op 1 Mei 1947 op Java en Sumatra waren aanwezig 56.800 man K.L.-troepen en 32.300 man van K.N.I.L. en Mariniers, in totaal 89.100 man (met inbegrip van administratieve en geneeskundige eenheden en aan- en afvoerorganisaties), dus 7000 man minder dan in de bestandsbepalingen vastgelegde totaal."

In antwoord op het „Lichtspoor" zegt „Het Vrije Volk", dat Nederland formeel inderdaad strikt binnen de grenzen van de overeenkomst is gebleven.

„Maar daar is de kous niet mee af. De vaststelling van de maximale troepensterkte dateert van vóór Linggadjati. In het accoord is overeengekomen, dat wederzijds tot vermindering zou worden overgegaan. Het is al te formeel, dit nu aldus uit te leggen, dat wij op grond van het accoord eerst tot het maximum zouden kunnen stijgen om daarna pas met de vermindering te beginnen. Dit is geen kwestie van getallen, maar van psychologie. Een vermindering, hoe gering ook, al was het maar het opschorten van een uitzending van nieuwe troepen, zou een demonstratie onderzijds geweest zijn van goede wil."

(R.V.D.)

Conferentie van Parijs is gisteren nog niet mislukt.

De conferentie van Parijs ging heden tot de derde zitting over en in deze zitting zal beslist worden, of het mogelijk is om in Europa een samenwerken op het gebied van economie te organiseren, los van politieke en ideologische inzichten. Wel ingelichte bronnen melden dat er geen overeenkomst werd bereikt tussen Engeland en Frankrijk aan de ene kant en Rusland daartegenover. Vandaag zou men van Britse en Engelse zijde de economische plannen gaan bezien opnieuw. Men meldt nog dat het standpunt dat het nieuwsbureau Tass gisteren heeft ingenomen, helemaal niet in overeenstemming is te brengen met de opinie van Frankrijk en Engeland en zo is duidelijk, dat deze zitting van vandaag uiterst critiek genoemd moet worden, en wel van beslissende invloed moet zijn. De meeste personen, die met de conferentie in verbinding staan doen dan ook geen moeite om de situatie te verbloemen.

De Engelsen moeten gevraagd hebben om haast achter de zaak te zetten. De Russen hebben de Noordamerikanen gevraagd om natie voor natie te gaan helpen en staan tegen over de plannen van de Fransen en de Engelsen die internationale comité's zouden willen instellen, vijandig. Men zet in dat als deze conferentie mislukt, het mogelijk is dat er een Westelijk economisch blok gevormd wordt, ofschoon men aanneemt dat het grootste aantal communisten in de Franse kamer, dit plan zou kunnen saboteren.

Hier ziet men ook de crisis voor het Ministerie van Ramadier, waarin geen communisten zijn opgenomen en waartegen men met stakingen en allerlei acties gaande houdt (Parijs, (AP) 30.6).

EEN WONDER GEVRAAGD IN PARIJS.

Verwacht wordt dat vandaag de driemogendheden conferentie over het herstel van Europa met hulp van Amerikaanse steunacties, zal afgebroken moeten worden, daar men niet tot een vergelijk kan komen. Verluid wordt dat Frankrijk en Engeland klaar zijn met een economisch plan voor het contingent. Om tien uur is de vierde zitting, maar zowel Franse als Engelse kringen zeggen dat er wel een wonder moet gebeuren als deze conferentie niet zou willen mislukken.

Uit de laatste verklaring wordt afgeleid dat een overeenkomst onmogelijk is doch Molotov heeft gevraagd om zijn antwoord nog nader in studie te nemen en er verder advies over in te winnen bij de regeringen, ofschoon Bevin en Bidault, Molotov gisterenavond reeds uitdrukkelijk hebben medegedeeld dat zijn plan niet aannemelijk is. (Parijs, (AP) 1.7).

TOESTAND IN PARIJS.

Op de Place de la Concorde, bij de brug over de Seine, hebben een twaalftal politie auto's zich opgesteld juist daar waar het gebouw is van de kamer.

Naar men weet zal Ramadier daar zijn economische politiek komen verdedigen.

Men heeft deze maatregelen getroffen om demonstraties gelijk die van de vorige week, toen 200.000 arbeiders uit de metaalindustrie kwamen demonstreren, tegen te gaan. (Parijs, (AP) 1.7).

Complot in Frankrijk schijnt voortzetting van de ondergrondse beweging

Nader bericht men uit Parijs, dat minister Depreux mededeelde, dat Guillaudet onmiddellijk ondervraagd is, doch niet direct gevangen is genomen totdat hij gisterenavond bekende iets af te weten van een organisatie en contact te hebben met bijna alle personen, die bij het complot betrokken zijn.

Gisterenavond werd ook mevrouw De Walcif gearresteerd. In haar huis werd een grote hoeveelheid goud ontdekt. Deze dame is later weer vrij gelaten vanwege haar hoge leeftijd. Bijna alle bijeenkomsten waren in haar huis en generaal Guillaudot was daarbij aanwezig. Zonder verder namen te noemen, daar het onderzoek aan de gang is, verklaarde Depreux, dat sommige van deze personen getracht hadden lid te worden van de nieuwe volkspartij van de Gaulle, doch het lidmaatschap was hen geweigerd. Ook werd ontdekt dat de organisatie een geheim krantje had wat de naam droeg van „Le Resau". Het onderzoek wordt voortgezet (Parijs, (AP) 30.6).

DE GAULLE HEEFT ER NIETS MEE TE MAKEN.

De partij van de Gaulle neemt in Bretagne stappen om zich te zuiveren van onwelkome leden, nadat de minister van binnenlandse zaken bekend had gemaakt dat de zg. Zwarte Marquis trachtte om zich in de organisatie van de Gaulle in te wringen. Er was geen direct contact tussen de beweging van de Gaulle en de aanzetters tot het gisteren bekend geworden complot. Leiders van de R.P.V. (partij van de Gaulle) hebben gelast dat leden bij wie wapenen worden gevonden, onmiddellijk uit de partij geroyeerd moeten worden.

Een leider van het complot deelde mede dat de bedoeling was geweest om een anticommunistische regering in Frankrijk op te richten en in een geheim onderhoud deelde hij mede dat 25.000 man een mars naar Parijs zouden ondernemen op het daarvoor bepaalde moment.

De eerste officiële bekendmaking over het complot duiden aan dat dit complot van de Zwarte Marquis gecentraliseerd wordt in Bretagne en met de rest van Frankrijk contact had op culturele en linguistische gronden.

Bretagne heeft neiging tot onafhankelijkheid en is zo een geschikt terrein voor dergelijke actie. De geruchten als zou men zich in verschillende dorpen vertegenwoordigen, of de opstandelijke bewegingen hebben ontdekt, werden niet bevestigd.

Verschillende gevangen genomen Marquis verklaarden dat hun bedoeling was geweest het gouvernement met geweld aan de kant te zetten en Majoor Louis Tannau gaf toe de laatste twee jaar in contact gestaan te hebben met een ander verdacht persoon Henri Vulpian. Hij verklaarde zich geen lid van het georganiseerd leger, maar voorstander van een wettelijke en ideologische oorlog tegen de communisme.

Loui Tannau stond in contact met de zg. geheime actie van de Cagoulards, een anti linkse organisatie en hij was inderdaad een hulp van Petain, doch hij bekleedde een mindere positie. Later was hij leider in de ondergrondse beweging en vocht hij tegen de Duitsers.

Onder de gearresteerden is ook Abbé Ludovic Rault, pastoor van La Poterie nabij Lamballe. Later werd hij weer op vrije voeten gelaten en de pastoor ontkende de beweging a's zou op zijn terrein een opslagplaats van wapens gevonden zijn. Men vond er inderdaad enkele Amerikaanse geweren, maar die lagen er nog sinds de oorlog.

Iemand dreigde in de straten van Parijs dat voor ieder die gevangen genomen wordt, er twee voor in de plaats genomen zullen worden. Hij deed deze mededeling in verband met de gevangennamen van gisteren. De man verdween in een zijstraat.

Het schijnt hier een ondergrondse beweging te zijn welke tijdens de oorlog opkwam tegen de Duitsers.

De bedoeling was te voorkomen dat Frankrijk een communistische regering zou krijgen. Men verhoopte hulp uit Elsas Lotheringen. Men was niet genegen nadere details te geven, doch vertelde dat als de namen bekend zullen worden men verrast zal staan. (Parijs, (AP) 1.7).

het nieuws van vandaag

Er wordt een wonder gevraagd in Parijs. Een wonder want eigenlijk had de conferentie gisteren al moeten gelukken, doch Molotov vroeg zijn plan alsnog eens te bestuderen, zodat de conferentie nog een dag rekte en men nog een dag uitstel gaf. Het rampzalige einde lijkt de journalisten zoo duidelijk, dat ze zeggen dat er wel een wonder moet gebeuren wil deze conferentie nog een succes worden.

Het gevolg zal zijn, dat de tegenstelling tussen Oost en West nog groter zal worden en dat men het nu zal beleven, dat het West een blok gaat worden nl. een economisch blok, dat gegrond is ingesteld is.

„In Frankrijk kan nog wel eens iets gebeuren", zei ons een Fransman een jaar geleden, „want men moet niet vergeten, dat al die leden van de ondergrondse beweging nog ondergronds zijn en gewapend, ze hebben Frankrijk verdedigd tegen de Duitsers en ze zullen het nu ook doen tegen de communisten." Dat kregen we als antwoord een jaar geleden op onze vraag, of Frankrijk niet in de macht van de communisten zou komen.

Het ontdekte complot schijnt te bevestigen, dat er inderdaad dergelijke groepvorming was en dat men nu werkelijk van plan was, om na een mars naar Parijs, (dan klinkt vreeselijk facistisch) een directorium in te stellen van 5 man. Het schijnt een ondergrondse beweging te zijn van Bretagne en dan op nationale basis.

In Indië is van Mook bedroefd, omdat Sjahrir verklaard heeft niet meer de leiding op zich te willen nemen, men noemt nu de naam van de agressieve minister van defensie, doch er komen ook berichten als wil Soekarno de oud premier Sjahrir toch als raadsman houden.

Er is geen duidelijk inzicht te krijgen in de kwestie, wat nog maar niet het recht geeft om gelijk de man in de straat te zeggen, dat de Indonesiërs willen rekken.

Het antwoord op de nota van Amerika moet toch wel spoedig komen en van Mook heeft verklaard dat die nota de lijn van de Nederlandse politiek weergeeft.

In Amerika staakt men nog. In Parijs staat de politie op straat met dubbele wachten, in Oostenrijk vond men wapens, in Jeruzalem was alarm en op Curaçao was alles rustig.

We kennen ons geluk niet, en we zouden nog gelukkiger zijn als eerst maar eenmaal de nieuwe staatsregeling er door was en goed liep, dan was alle politieke onrust ook van de baan.

Rond de wijziging in de Curacaose staatsregeling

Zij die de wetten van het land maken, werden bij de Grieken in de grijze oudheid wijzen genoemd, doch zij die een staat opbouwden werden als met goddelijke wijsheid begiftigd geacht.

Was dat alles poëzie, of zagen de Grieken, het intellectueelste volk ter wereld juist in, dat een staatregeling van ontzettend veel importantie kan zijn voor de ontwikkeling van een volk? Zij ook wisten hoe verschrikkelijk de macht van een staat kon zijn, zodat men zich niet vrij kan denken, niet vrij kan ademen, niet vrij zijn familie kan beleven.

De mens is immers zegt Aristoteles een verschrikkelijk wezen, hij kan voor zijn evenmens een stut zijn, doch ook kan hij voor zijn even mens wreed zijn, ja zegt die Griekse philosooph, de mens kan het wreedste dier genoemd worden, want hij is een dier met verstand, slaat een dier in het wild, een mens kan met berekening slaan.

Zoo geweldig zijn de wetten der landen, dat de godsdienst er aan ondergeschikt lijkt, (Curaçao is een land van tegenstellingen, daar is nu juist tegen de wet het volk juist katholiek geworden.)

Deze staatsregeling die nu komt, is er een die véél te laat komt, en juist omdat deze staatsregeling véél te laat komt heeft dit alles onze goede Curaçao zooveel ellende bezorgd. Onze krant heeft er op gewezen, we hebben in dit blad persiflage gelezen van bv. een instelling als een politieraad op Aruba, vergaderingen van twee personen, zoodat de geheele gemeenschap kon lachen. Dat op een eiland dat naar boven komt en een machtig oliecentrum is in de wereld, een eiland waar men om met de „bevelhebber" van Aruba te spreken voor een nieuw vloeipapier eerst de Gouverneur van Curaçao een paar brieven moest schrijven.

Zoowas er mogelijkheid tot critiek en men kwam los, doch zooals eens een Dominicaans pater reeds geschreven heeft over de Curaçaose journalistiek „er is geen maat". Er was persoonlijk schelden, zodat we een steeds meer ontaarde beweging zagen, men koos scheldnamen uit, men zag niets meer wat goed was, er moest nieuws komen en dus alles wat er was: **weg er mee**, De mensen liepen warm omdat ze van hun land houden en het alléén maar nationalistisch zagen, of beter aanvoelden. Er was een politieke actie, waarbij dingen uit het verleden werden opgehaald, die allang weer vergeten waren en gelijk vrouwen in haar razernij op straat ineens los kunnen barsten en al maar weer opnieuw beginnen, ook al lopen ze van elkaar weg zoo ging het hier: **ordinair en Curaçao onwaardig.**

Nu is de regeling er dan en hoe is er omzwaai. Toen Gouverneur Wouters in zijn troonrede een wijziging aankondigde in het kiesreglement lachte er iemand zoo maar, een spotlach, dédain, De man moet nu eens zien algemeen kiesrecht en mogelijkheid tot vrouwenkiesrecht. Een omzwaai die de wereld te pakken heeft? Een willen geven, een respect, zoals we dat zien in de malle vragen, die men stelde aan onze gezant in Den Haag.

Kiesrecht voor allen. Er zijn geen scrupules, noch over de holde de bolder verkiezing van Nov. 1945, noch over de uitspraak van de commissie Ellis, dat men niet **principieel** weet te kiezen op Curaçao. Als nu in de staten het reglement behandelt wordt publiek, zijn we benieuwd, of het ook van Gouvernementszijde verdedigd wordt, anders heeft eigenlijk een publieke behandeling geen zin! En we zouden goed willen luisteren, als men hierover deze quaestie van stemrecht eens wat historische toelichting en verklaring zou gaan vragen!

We moeten alles reel zien, dat is de wijsheid, ook dat men ziet in wat voor concrete mogelijkheden een wetsartikel ons gaat plaatsen". Een kabinet?", hebben we geroepen toen men de vreemde bekendmaking deed, die we op kracht van de staatsregeling ontkenden en die ook onmiddellijk door het Ministerie in Den Haag aan Aneta als niet bekend, werd verklaard. Een soort van kabinet mag er komen, goed doch reel zijn. Er komt een minister van justitie, die de procureur als chef heeft, en aan de balie onder hem staat, er komt een koopman als minister van economische zaken, doch die chef van economische zaken moet vragen om permissie voor dit en permissie voor dat?!

De kleinheid van de keus der personen is een moeilijkheid tot scheve figuren en lastige parketten, en misschien zelfs een beetje belangensfeer.

Er is de gelijkstelling met Aruba. We kunnen er niets van zeggen de lucht is té heet, doch we twijfelen er niet aan of niet alle leden zullen de gelijkstelling zoo maar inzien. Het pogen van een statenlid om de gelijkheid te bewijzen was verantwoord, het succes van zijn rede is volgens ons echter niet op voorhand verzekerd, of men moest ook door de geest des tijds er toe besluiten daarover dan geen discussie te zullen openen.

De laatste begroting gaf ons afgezien van comedie ook een tragedie te zien nl. die van de financiële politiek van het Bestuur zoodat het een fracaso is geworden. Nu zullen we financieel een nog onafhankelijkere staten krijgen, een staten vrij tot lenen? Bedenkt de moeilijkheid om zuinig te blijven als men het ruim heeft, bedenkt ook de verschillende gemeenten in Nederland, die nooit uit de voeten konden, omdat voorgaande gemeenteraden op een erg brede bas's gekeerd hadden. Er is de niet schone figuur van de gekozen leden, voor zorgen voor zakenbelangen.

Het is goed, dat de staatsregeling veranderd wordt, het lange uitstel heeft ons reeds genoeg verveling gegeven, doch niet in een gevoelssfeer. Het is nog een voorlopige, een meer marteriële, later na de grondwetswijziging kunnen we ons de vraag stellen is het mogelijk een meer grote zelfstandige staat op te gaan bouwen in deze grote differentie van groepen, in deze beweeglijkheid van sympathie zonder de grote rechten, die de grondwet geeft in gevaar te brengen? Nu is het meer marterieel, doch moet men de vrijheid hebben om er over te kunnen spreken, zonder verscheurd te worden.

Nieuws van overal

ONTPLOFFING TE LISSABON.

In een oorlogsmuseum te Lissabon had een eigenaardig ongeluk plaats. Een oude granaat, die daar reeds twintig jaar stond kwam tot ontploffing. Bij deze ontploffing kwam helaas drie personen om het leven en worden er verscheidenen gewond, waaronder drie ernstig. Men had een sigaretten-peukje in de schijnbaar lege granaat huls gegooid (Lissabon. (AP) 30.6).

HET BEZOEK VAN PRESIDENT VIDELA.

De Persafdeling van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, voor de republiek Brazilië legde een verklaring af waaruit bleek dat de ondertekening van het handelsverdrag tussen Chili en Brazilië waartoe President Videla is uitgenodigd om naar Rio de Janeiro te komen, tot ondertekening van dit verdrag, met een dag is uitgesteld. Er werd geen reden opgegeven waarom de ondertekening uitgesteld moest worden. Verder werd medegedeeld, dat President Gonsalez Videla tot 3 Juli zijn verblijf zal houden in Brazilië. Een bezoek aan Uruguay werd afgelast. Het officiële bezoek is drie Juli afgelopen, maar de President zal nog twee dagen onofficieel in de stad verblijven (Rio de Janeiro. (AP) 30.6).

OPSTAND IN PARAGUAY.

200 Rebellen hebben zich ten Noorden van de plaats San Louis samengetrokken om slag te leveren tegen 100 man van de regeringstroepen die tegen hen zijn uitgetrokken (Rio de Janeiro, (AP) 30.6).

FILMCONGRES.

De eerste prijs op het grote filmcongres werd gewonnen door Rene Clair met zijn film „Man about town" en hem werd aangeboden een klein beeldje van Sint Michael, de patroon van de stad. De tweede prijs van de regering ging naar Carol Reeds voor zijn film „Odd man out", een Engels werk.

De Amerikaanse film „Best years of our lifes" werd beloond terwijl als beste acteur een prijs werd toegewezen aan Gerard Philippe voor zijn rol die hij speelde in de Franse film „Diable au Corp". Als beste actrice wees men aan Myrna Loy voor haar rolvervulling in de film „The Best years of our lifes". De film „Enamorada", een Mexicaanse film van Emile Fernandez, kreeg een prijs van de regering. Een bezondere vermelding kreeg de Italiaanse film van Rosselline getiteld „Paisa", wegens buitengewone qualiteiten (AP) 30.6).

In het paleis van de schone kunsten te Brussel werd door den Minister van binnenlandse zaken, Pierre Vermelen de uitslag van het filmtournooi bekend gemaakt. Men had veel applaus voor de film van Rene Clair waarin Maurice Chevalier wordt afgebeeld als een cineast van 1900, terwijl een 19 jaar oude Marcelle Derrin zijn vriendin is.

ALARM IN JERUSALEM.

20 Minuten lang was er alarm in Jerusalem, doch de politie deelde mede dat men alarm sloeg na-

MEVROUW PERON.

Mevrouw Peron heeft de middag doorgebracht op het beroemde Como-meer, waar zij een tocht maakte per motorboot. In het hotel werd haar een lunch aangeboden, waaraan de ambassadeurs van Argentinië en de burgemeesters van Milaan en de Como aanzaten (Milaan, (AP) 30.6).

Mevrouw Peron bracht een bezoek aan de cathedraal van Milaan. Zij werd aan de ingang begroet door Kardinaal Schuster. Na een bezoek van 55 minuten verliet zij het gebouw, nadat de kardinaal haar zijn zegen had gegeven. Bij een bezoek aan een ander instelling hield de politie het toegelopen volk tegen en het viel op, dat zij langs een andere deur het gebouw weder verliet. (Milaan, (AP) 30.6).

STAKING IN AMERIKA.

De staking in de scheepswerven breidde zich nog uit langs de Atlantische kust en de golf van Mexico. (New York, 1 Juli (AP)).

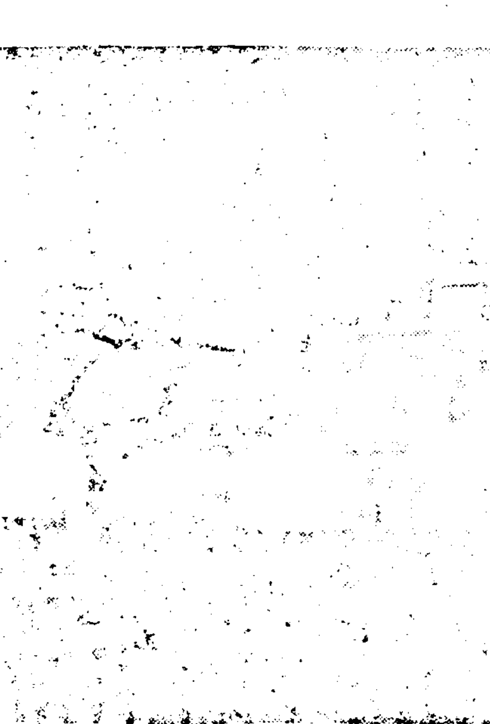
ONDERGRONDSE ACTIE.

In Weenen werden 6 personen gearresteerd in verband met het bezitten van wapenen. Zij waren leden van een auto-toeristen organisatie. (Wenen 1 Juli, (AP)). dat er abusievelijk werd medegedeeld als zou er in een van de hoofdstraten van Jerusalem in het centrum van de stad een schietpartij aan de gang zijn. (Jerusalem, (AP) 1.7).

RAMADIER.

Ramadier riep zijn cabinet bijeen om zijn economische politiek uiteen te zetten waarvoor hij in de kamer een motie van vertrouwen wil trachten te bereiken. Morgen zal hij voor de kamer komen.

De toekomst van het cabinet Ramadier hangt af van de beslissing die de kamer zal nemen. Het voornaamste probleem voor hem is wel hoe hij het eens moet worden met de arbeidersklassen (Parijs, (AP) 30.6).

LAKE SUCCESS.

Ondanks de tegenstand van Russische zijde gaat de meerderheid van de leden van de veiligheidsraad verder om de plannen die de militaire strafcommissie gereedmaakte tot de opbouw van een wereldpolitiemacht, uit te werken. (Lake Success, (AP) 1.7).

Radio Nederland

Wereld omroep P.C.J.

Program

Donderdag 3 Juli.

5 uur: Engelse Berichten.
10.30 uur: Engelse Berichten.
13.30 uur: Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.
14 uur: Oosterse Uitzending.
1. Nieuws.
2. Voor de Vrouw „Wat is D.D.T.?" (dialoog).
14.30 uur: Opening en Programma-overzicht.
14.32: Radio Philharmonisch Orkest o.l.v. Albert van Raalte. (E. O. van 19.6).
1. Ouverture Semiramis — Rossini.
2. Aufforderung zum Tanz — Weber — Berlioz.
3. Valse de Concert — Glazounof.
15.02: Nederlands- en Indisch Nieuws.
„In de Familie" — Mevr. E. W. Willink — Broekman.
15.30: Kwartet Corduwener (c.o.).
15.59 uur: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
16.14 uur: Programma van morgen.
16.15: Avondwijding door den ZeerEerw. Heer B. J. A. Haanen, Hoofdaalmoezenier ter Koopvaardij.
16.26 uur: Nederlands Nieuws in het kort. Sluiting en Wilhelmus.
16.30 uur: Einde Uitzending.
19 uur: Engelse Berichten.

EUROPA EN AFRIKA

Zelfde Programma-onderdelen, alleen in de andere volgorde.
20 uur: Opening en Programma-overzicht.
Nederlands- en Indisch Nieuws „In de Familie" — Mevr. E. W. Willink — Broekman.
20.30: Radio Philharmonisch Orkest o.l.v. Albert van Raalte.
21 uur: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
21.15: Kwartet Corduwener (c.o.).
21.44 uur: Programma van morgen.
21.45: Avondwijding door den ZeerEerw. Heer B. J. A. Haanen, Hoofdaalmoezenier ter Koopvaardij.
21.56 uur: Nederlands Nieuws in het kort. Sluiting en Wilhelmus.
22 uur: Einde Uitzending.
23.30 uur: Engelse Berichten.

VOOR DE WEST.

Zie voor volgorde Programma onderdelen Europa en Afrika.
2.05 — 2.20: Caraibisch Persoverzicht.
Een landrot op zee.
Met een haringlogger naar de „Noord".

UIT DE PERS

Lichten in de mist.

Het vallen van die nacht was een langzaam overgaan van licht en vonkende kleuren in een monotoon grijs, dat naarmate de tijd verstreek dieper en dreigender werd. Het weerbericht van Radio Scheveningen meldde „Nog steeds uitgebreide mistbanken in de Noordzee" en het was een van deze banken die ons scheepje ging omhullen. Geleidelijk aan verdwenen licht en zicht; de rode en groene lichten der schepen in de buurt vervaagden met de donkere contouren der bodems en eindelijk losten zij zich geheel op in het grijze waas, dat tien meter van ons af de zee voor ons afsloot en ons eenzamer liet dan wij ooit op onze eenzame reis tussen water en lucht waren geweest.

Mist op zee, nog steeds, behoudens de mijnen, de grootste vijand van alle niet met radar toegeruste schepen.

De zee was intussen veel kalmer geworden: Wind hoofdzakelijk tussen Zuidoost en Zuidwest Kracht 2 tot 4 Beaufort, hetgeen in scheepstaal wil zeggen: flauwe tot matige koelte.

De misthoorn loeit.

Ik was dood-op, en, nadat ik dank zij de Philips scheepsradio installatie via de nieuwsberichten van Hilversum I weer met het wereldgebeuren op de hoogte was gesteld, vergat ik mist en deining in een onmiddellijke en vaste slaap. Maar niet lang. Nauwelijks een half uur later werd ik plotseling opgeschrikt door het rauwe geluid van de stoomfluit vlak achter me en het gerinkel van de bel vóór op de brug.

Ze hebben hier wel interessante manieren om je wakker te krijgen, dacht ik bij mezelf. De vorige nacht was ik ook al origineel van mijn strozak geblazen door het schelle fluitje waarmede meester van Rey, de machinist te kennen gaf, dat hij met de wacht op de brug via de spreekbuis in contact wilde komen.

De mist was inmiddels nog dikker geworden en om de twee minuten werd er nu geblazen en gebeld, zoals dat internationaal voorgeschreven is voor schepen die in de mist voor de vleet liggen.

Alles went echter op de duur en het bleek dat zelfs het voortdurend lawaai van het gefluit en gebel en het metalen geklots van ijzeren voorwerpen die onzacht met elkaar in aanraking komen een dodelijk vermoeid mens niet uit de slaap kunnen houden. Opnieuw zonk ik in Norpheus' armen.

De werklichten branden.

Tot één uur die nacht toen plots alle lichten in de radiohut, in de kajuit en aan dek aanflitsten en de schipper zijn: „Gooi maar af!" riep; het teken voor de jongste, de reepschieter en de afhouder om op te komen. Al dra waren nu alle hens aan dek en in snel tempo nam ieder zijn plaats in. De reepschieter in het reepruim, de afhouder aan de donckey om de reep binnen te halen en de jongste om de reep af te gooien. De twee oudsten stelden zich op in de kribben aan de zijde waarlangs de netten naar binnen worden gehaald en dan aan de andere zijde van het schip, zes matrozen.

En toen begon de donckey te draaien, de reep, het dikke, zware touw waaraan de netten bevestigd waren begon naar binnen te komen. En daar verscheen het eerste net, donkergrauw boven de verschansing.

Visserij is Loterij.

Maar in dat donkergrauw wemelde het van zilveren strepen in het ketsende licht van de werklampen. De haringen. Zodra de duisternis viel waren zij, — overdag leven ze op de bodem van de zee — naar boven komen zwemmen op zoek naar hun voedsel, plankton, een dierlijk plantaardig organisme. Zij zwemmen recht in de netten en in de mazen bleven zij met hun kieuwen haken. En nu verschenen zij in elk net, dat over de verschansing kwam, zilvertintelend aan dek, getrokken door matrozen die het net zo ver halen tot zij aan de tegenovergestelde zijde van de logger zijn gekomen om dan, als mannen die tapijten en lopers kloppen, de haringen uit de netten te zwiepen.

Het is voor de vissers steeds een spannend moment, dit moment van „halen".

FEEST VAN FATIMA:

Carlino D. Boekhoudt
en
Rosa M. Oduber

hebben het genoegen hierbij kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk hetwelk zal worden voltrokken in de St. Franciscus Kerk te Oranjestad Aruba op 3 Juli a.s.
Receptie: Ellebogstraat 498 van 6.30—7.45 p.m. Oranjestad.
Aruba—Curaçao, Juli 1947.

GEVESTIGD

Mr. J. W. I. M. SWANE

Advocaat

Wilhelminastraat Oranjestad.
Kantooruren: 8. — 12 A. M. 3 — 5 P. M
Maand. en Donderd. 7 — 8 P. M.

3-2

Overzeese Gebiedsdelen.

Toen De Tijd van 2 Mei jl. op enige gevolgen wees van de nieuwe spelling, heette het o.m. dat de „Overzeesche gebiedsdelen" voortaan de naam zullen voeren van „Overzeese Gebiedsdeelen". Bedoeld was: Gebiedsdelen.

Wie toen scherp oplette, merkte ook nog een verschil op van hoofdletter en niet-hoofdletter; maar ook dat zal een drukfout zijn geweest.

Nu werd mij de volgende vraag gesteld: Is dat „Overzeese" met dubbel „ee" wel in orde? Mijn antwoord luidt: die spelling is te verwerpen; normaal zou zijn: „Overzese". Waarom?

Wie zich voor de verdubbeling van de „e" wil uitspreken staat sterk! Hij kan zich beroepen op De Wettelijke Spelling, een handleiding die Dr. H. E. Buisman in hoge opdracht voor de ambtenaren samenstelde. Bij de voorbeelden die de E-regel moesten verduidelijken, vindt men ook: Goereese, onderzeese, overzeese. Zo heeft de „Nederlands-Belgische Spellingcommissie" beslist.

Toch komt de Kommissie zo in ... en onnodige botsing met de hoofdregel, die op het eind van een lettergreep slechts „één e" toestaat: originele, felicitere, Chinese, enz.

Het moge dan waar zijn, dat aan het einde van een **woord**, ook in samenstellingen en afleidingen, de verdubbeling „ee" behouden blijft; daar staat echter tegenover dat „overzeese" noch een samenstelling is, noch een afleiding; het is de **verbogen** vorm van de afleiding „overzees" — anders dan bijvoorbeeld in „domineese" waar -se wel een achtervoegsel is.

Konsekwent moet „overzees" precies eender verbogen worden als andere woorden op -ees: overzese, chinese, kanadese, milanese.

Er is nog meer. De Kommissie verviel in een grove fout. Ik laat terzijde, dat de Kommissie de naam van de letter, dat is het woord „e" met één letterteken blijft spellen; en ik merk op dat „deemoed" geen nederlandse samenstelling is van „dee" (dat nooit bestaan heeft) en „moed", daar het ontleend werd aan het hoogduitse Demut, of het middelnederduitse dêmôt. Kiliaan spelde terecht demoed. Dat zijn details.

Maar het is fundamenteel fout om **samenstellingen en afleidingen** orthografisch op één lijn te stellen.

Bij samenstellingen immers behouden de komponenten de spelwijze van de grondwoorden: aaneen, daarom, doodop, vooruit, meeloopen, zeeegel.

Bij afleidingen **daarentegen** worden, juist als **bij verbuiging**, de slotletters van het grondwoord in overeenstemming gebracht met de uitspraak, bijvoorbeeld dief (dieven): dievegge, dieverij; lief (lieve): liever, lieverd, lieveling, lievigheid; veins (veinzen): veinzer, veinzaard; vuns (vunze): vunzer, vunzig.

Vandaar dat De Vries en Te Winkel ook spelden: Farizeën, Farizeërs, Sadduceën, Sadduceërs. En het was alleszins begrijpelijk, dat Dr. J. Endepols in de 19de druk van Koenen's Verklarend Handwoordenboek (1939) verboog: „een farizese lach" (blz. 271), „het Pyrenese schiereiland" (blz. 821).

Toen de Kommissie evenwel Farizeeën, Farizeeër, Farizeese, en zo meer spelde, zocht dat gezelschap het aan de verkeerde kant. Het zou juister zijn geweest, en in overeenstemming met de dood de Kommissie toegepaste systeem van „één e" in open silben, wanneer niet alleen overzese, onderzese was voorgeschreven, maar zelfs: gedweë, reën, zeën, twede, tweërlei, Pyreneën, orchideën, onderzeër, enzovoort.

En men behoeft er De Nieuwe Eeuw bijv. niet op aan te kijken, toen dit weekblad gewaagde van: „honende farizeeës beledigers, spotters" en van „als een goed Europeër" (5 IV. 47) „tussen Pyreneën en Caucasus" (12 IV '47). En toen de franse regering in De Volkskrant (10 IV '47) trachtte „in de overzese gebieden de vrede te herstellen", was die lapsus korrekter dan het officiële „Overzeese Gebiedsdelen" (ald. 8 V '47).

„de Linie"

... ... P. Gerlach Royen O.F.M.

Andere Bovenwinden.

Het is jammer, dat de schrijver van het artikel „Onze Bovenwinden" in uw krant van 21 Juni niet in het oog gehouden heeft, dat wie teveel schrijft, waardeloos schrijft.

Jammer, want het blijkt dat de schrijver een stuk van zijn hart verpand heeft aan „Onze Bovenwinden". Saba heeft hem niet alleen in verroering gebracht maar ook de welvaart van deze eilanden gaat hem aan het hart.

Vele plannen brengt de schrijver naar voren, waar hier ook al aan gedacht en gewerkt wordt, zoals aan de toekomstige bloemen-export van Saba. Niemand zal zeggen dat er nog niet heel wat te doen is. Maar dan stuit de schrijver op een moeilijkheid: het karakter van de bevolking en dan heet het: „de eilanden boven de wind rusten verder in hun eeuwige sluimer, teren verder op de zak van het „Gouvernement", betalen geen belasting, presteren niets positiefs... en stellen hun eisen". Vergelijking wordt getrokken met „de berucht geworden werkelozensteun". Men kan er van buiten af geld insmijten maar: „ziet men het karakter van de bevolking over het hoofd dan lopen alle hulpmiddelen op niets uit".

Deze en vele andere dikke woorden zijn het nu juist die te veel geschreven zijn. Verderop wordt terecht het bevolkingsprobleem aangestipt.

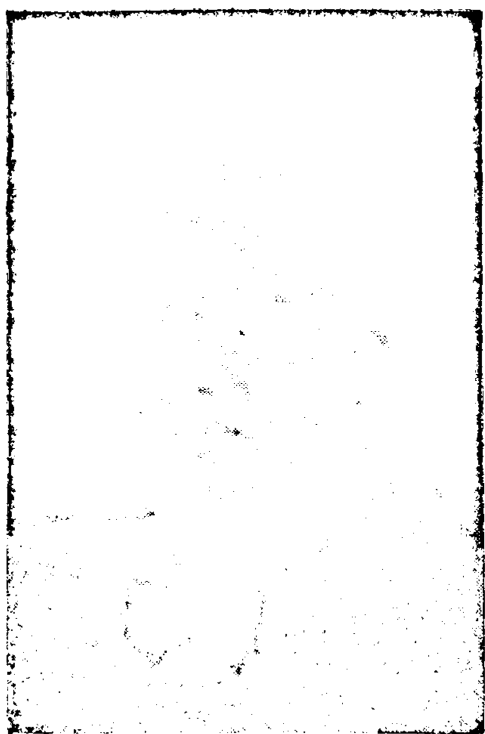
De ontvolking is een probleem dat we op vele plaatsen aantreffen: de trek naar de stad — maar voor de bovenwinden ligt „de stad" op Curaçao en Aruba. Een heel eind van hier en is het dan zo'n teken van energieloosheid dat mannen en jongens van hier dat aandurven? Schrijver wil zeggen: laten ze op eigen eilanden de handen uit de mouwen steken: landbouw, veeteelt. Natuurlijk kan hier nog veel meer gedaan worden, maar rekent de schrijver ook mee de veesterfte en gedwongen verkoop van verleden jaar door de grote droogte? Geeft het aftikel zelf al niet aan het gebrek aan de noodzakelijke verbinding? Belooft u ons dat u Sabaanse aardappelen gaat kopen ook al komen ze op uw markt veel duurder uit dan anderen? U zult het doen, want u weet dat het zij „met levenslust en levensdurf" geplant zijn. De producten van het natuurreservaat St. Eustatius zullen wel moeten dienen voor „de afgesleten mannen, terend op een groots verleden" (dat hun grootvaders zelfs nooit gekend hebben).

Op mij maakt het stuk deze indruk: de bovenwinders zijn een stelletje zoutzakken, daar moeten we nu eens wat energie inpompen en dat doen we vooral door hen eens wat belasting te gaan laten betalen. Dat hier veel te veel gratis verkregen wordt, en dus niet gewaardeerd, is wel degelijk waar, maar dat sluit niet uit dat de meeste bovenwinders geen harde werkers zijn, die energiek genoeg zijn, om op hun eigen eilanden bijna alle plaatsen van hoog tot laag op de verschillende kantoren te bezeten. Ook de onderwijskrachten zijn grotendeels uit eigen bevolking geput. Hoevelen zitten er niet op de Benedenwinden verspreid bij gouvernement, industrie en handel. Daar waar werk is worden de meesten gevonden, al is dat jammer genoeg niet thuis. Dat er dan nog een paar hangebassers iets meer opvallen op ontvokte eilanden dan in drukbevolkte steden, is ook geen wonder. Maar laten we van die paar toch niet „de bovenwinders" gaan maken.

We zijn van een ding zeker: schrijver komt nog wel eens terug op onze bovenwinden, want zij hebben een veel te prettige indruk op hem gemaakt maar bij zijn wederkomst hopen we dat bij het piertje van St. Maarten niet al te veel „volwassen mannen klaar staan om je kleine koffertjes te dragen."

Ik kan het maar niet van me afzetten, dat die aanval van die grote mannen op die kleine koffertjes (ik zie het al: meer mannen dan koffertjes) erg veel er toe bijgedragen heeft, dat het „karakter" van de bevolking nu niet direct de goedkeuring van de schrijver wegdraagt. De schrijver moge terugkomen voor verdere karakterstudie.

P. de Barbanson.

MAX HUITH
Ondergezaghebber van Saba.

THE GOLDEN ROCK.

CURAÇAO

SIMON KOSTER.

De Heer Simon Koster arriveerde op Curaçao en we hadden het genoegen met deze vertegenwoordiger van Aneta in New York kennis maken. We hopen dat zijn bezoek voor de nieuwsvoorziening van de Curaçaose pers een succes mag worden.

De Heer Koster is als litterator op Curaçao bekend, daar men enkele van zijn litteraire producten in ons tijdschrift „De Stoep" afdrukte.

ZEEWIJDING.

Gisterenmiddag had op Westpunt ter ere feest van de patroon der vissers Sint Petrus de gebruikelijke zeewijding plaats door de Pastoor van de parochie Pater Patricius Folmering, daarbij geassisteerd door de geestelijkheid van het benedendistrict. De feestpredicatie werd gehouden door de Pastoor van de parochie Barber Pater Penninx.

VOORUITGANG IN CIJFERS.

Hoewel de juiste cijfers over de maand Juni 1947 uiteraard nog niet bekend zijn, wijzen de statistieken van het Westindisch Bedrijf der K.L.M. reeds nu op een opmerkelijke voortgang zowel in passagiers- als vrachtvervoer, wanneer men het eerste halfjaar 1947 vergelijkt met de laatste zes maanden van 1946.

Bedroeg het aantal passagiers/km van 1 Juli 1946 tot 31 December 1946 17.458.432, voor de periode van 1 Jan. '47 tot 30 Juni '47 wordt dit cijfer geschat op 19.842.000.

De volgende vergelijking toont duidelijk hoe de activiteit van het Westindisch Bedrijf zich hand over hand uitbreidt:

	2e halfjaar 1946	1e halfj. 1947
Gevlogen uren	7.426	8.200
Gevlogen km.	1.896.797	2.191.500
Vervoerde passagiers	28.173	33.100
Vervoerde vracht en overbagage in kg.	326.765	508.000
Post in kg.	24.472	35.100

Zoals uit bovenstaande cijfers blijkt, nam vooral het vrachtvervoer over de Westindische KLM-lijnen aanzienlijk toe. Een wel zeer frappante toename toonde de Miami-lijn, waarop het vrachtvervoer met niet minder dan 900% steeg.

EMANCIPATIE-DAG.

In Suriname viert men heden emancipatiedag. Het blad „De Stem" kwam uit met een artikel over emancipatie-gedachten.

Er zal hedenavond een rede over dit onderwerp worden gehouden in het Suriname-dorp.

DEPARTEMENTALE MISSIE MORGEN NAAR SURINAME.

De departementale missie, bestaande uit de heren H. J. Friedericy, T. H. Bot en A. C. Lijsen zullen morgenochtend 2 Juli per KLM naar Paramaribo vertrekken.

Zij worden met het KLM-vliegtuig van 9 Juli op Hato terugverwacht.

SCHEEPSBERICHTEN.

30 Juni 1947.

Juno naar Trinidad; Delft van Cristobal; Port Hobard van Colon, Svolder naar Barranquilla; Pot Hobard naar U.K.

„SFEER IS ER NIET OP CURAÇAO?"

Een van de nieuwe bewoners van ons eiland klaagt over gebrek aan sfeer. Het is niet erg duidelijk wat daar mee zoo op het eerste gezicht bedoeld wordt. Gebrek aan sfeer.

Na veel uitleg hebben we er dit van begrepen.

Er is niet het vertrouwelijke onder de mensen. Hier kent men niemand, hier leeft men naast elkaar, niet met elkaar.

Bij ons was er sfeer, we kenden elkaar, er werd met elkaar meegeleefd, men vond het vervelend als het iemand niet goedging in het leven, lachte om een jonge liefde, kende de mensen, wist hun ijdelheid, hun goede en slechte eigenschappen. Er was te raden wie een nieuwe mode het eerst aandurfde bij ons in het dorp. Men wist dat die man dol was op zijn dahlia's, de jongens van de doch langs zijn tuin lopen zonder schooj mochten zijn peren stelen, te kijken naar zijn bloemen, dat was eigenlijk een zonde in zijn ogen.

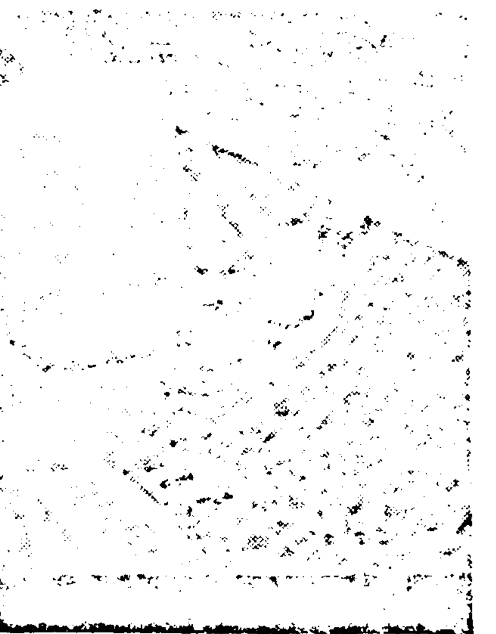
Hier op Curaçao wat weet men hier van al die mensen die langs ons heen schuiven in de Herenstraat? Ze staan ver van ons af, ander ras, andere taal. We zijn maar kleine mensen, we ergeren ons aan hun druk gebarenspel, hun hard roepen. We lopen door de zelfde straat, we rijden in de zelfde bus, doch we zijn geen burgers van één plaats.

Allen kennen het zelfde, ieder tracht het bootje nog te halen, doch we zitten naasteen als vreemden. Er zitten jongens te praten hard en luid als was de wereld van hen en als waren ze stekdoof. Twee Chinezen wisselen een paar woorden, de rest van de mensen bestaat niet voor hen. Visvrouwen praten onder een, doch **groep** kent **groep** niet. Er wordt koffie gedronken, hier spreekt men Spaans druk en levendig, het groepje staat op, er vallen zeeluí op de stoelen neer, aan een ander tafeltje zitten Hollandse kinderen heerlijk te genieten van hun ijsje, ze praten nog vers Rotterdams, doch wat hebben de Spanjolen, de zeeluí en de kinderen met elkaar uit te staan?

Er is veel moois in dit land, vele groepen die op zich tevreden lijken en men maakt geen ruzie, doch de nieuwe bewoner miste de sfeer, daarmee was bedoeld dus de eenheid tussen al die mensen, de eenheid die niet behoeft te bestaan in vriendschap, doch door wat attentie voor elkaar.

DEPARTAMENTALE COMMISSIE.

Aneta seint uit New York, dat de heer Friedericy een intervieuw toestond waarin hij verklaarde dat tijdens een conferentie met de staten het hem duidelijk werd dat de grote meerderheid van de staten instemt met de progressieve geest welke blijkt uit de voorgestelde veranderingen in het Curaçaose staatsregeling. Deze meerderheid begrijpt dat de regering tot grens van het mogelijke gaat, voorzover de Nederlandse constitutie het nu toelaat. (Willemstad, Aneta 1 Juli).

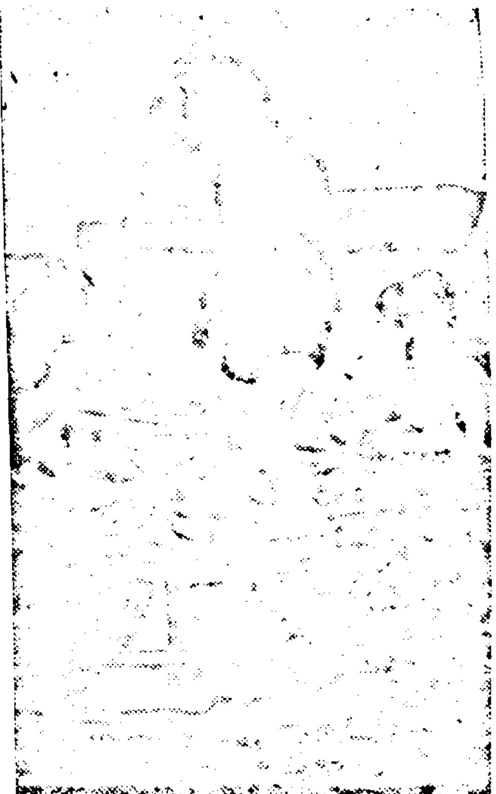

WEER LOOPGRAVEN?

CARAIBISCHE COMMISSIE.

De Caraibische commissie in Jamaica in vergadering bijeen, besloot onmiddellijk na te gaan, welke industrie-mogelijkheden het Caraibisch gebied levert.

Op de derde conferentie dat het volgend jaar gehouden wordt, moet daarover verslag worden uitgebracht en zal men zien, hoe men de mogelijkheden voor het Caraibisch gebied kan coordineren. (Aneta)

AAN HET STRAND.

Doofstom.

Nu had ik al meermalen gehoord van een doofstommeninstituut, maar dan dacht ik natuurlijk altijd aan Nederland of een ander land. Dat er zoiets in Suriname zou zijn, was nog niet in mijn hoofd opgekomen. En dan lees je op eens een advertentie, dat er een bazaar gehouden zal worden voor het „Doofstommeninstituut aan de Wanicastraat". Je wrijft je ogen eens uit, je kijkt nog eens goed of je je eigen niet vergist, neen het staat er werkelijk bazaar voor het Doofstommen-instituut aan de Wanicastraat, bij de Soeurs.

Nou ben ik natuurlijk helemaal niet nieuwsgierig, maar ik weet toch wel graag alles, wat er te weten valt. Daar moet ik dus eens een kijkje gaan nemen. Verlaten worden de veel betreden paden van het dagelijks leven en de koers gezet richting Wanicastraat. En als je dan in de Nieuwe Domineestraat bent, vergeet je de vele kuilen, want dwars over de straat zie je een kapitaal gebouw, fijn in de verf, breed opgezet. Daar zullen we het hebben. Je gaat een grote poort binnen — de brutalen hebben de halve wereld, en de andere helft nemen ze, zegt immers het spreekwoord—en je breekt bijna je nek over balken en planken en verfpotten en rollers en ik weet allemaal niet wat. Een groep werklui is een gebouw — het lijken twee schoollokalen — een eindje van het verhuizen, schilders zijn met trappen en stellages buiten en binnen het gebouw bezig, timmerlui zijn mallen aan het maken voor betonwerk, en in een lokaal aan de overzijde van al die drukte is een soeur met een twaalftal kinderen bezig. De kinderen kijken niet op of om, ze schijnen van al die drukte niets te merken. En dan dringt het tot ons door, dat daar doofstomme kinderen moeten zijn, die horen immers van al die herrie niets.

Redding.

Terwijl we nog besluiteloos in die chaos staan, komt er een soeur tot redding opdagen. Of we het gebouw en het werken van de school eens mogen zien. O, zeker, komt u maar mee. En we worden door het gebouw rondgebracht. We zien de eetzaal, de recreatie zaal van de kinderen, twee klaslokalen — een is nu opslagplaats van verf — een spreekkamer, een portaal; boven: slaapzaal en waslokaal voor de meisjes, eetzaal en slaapcellen voor de zusters: daar boven — je zit zo ongeveer tegen de hemel aan — de afdeling slaap- en wasgelegenheid voor de jongens, ook woonverblijf voor enkele zusters. Alles bij elkaar begrijp je nog niet recht, hoe ze het allemaal in één gebouw bij elkaar gekregen hebben. En het ziet er keurig uit. Goed verdeeld, aardig geschilderd.

Wie zal dat betalen?

Onwillekeurig denk je bij je eigen: dat zal een lieve cent kosten. Best te begrijpen, dat er een bazaar gehouden wordt om de onkosten een beetje te drukken. „Ja", zegt de overste, die ondertussen ook is komen kijken, wat voor een vreemde snoeshaan in het gebouw rondwandelt, „ja de kosten zijn hoog, maar die kinderen hadden hier in Suriname volstrekt geen gelegenheid iets te leren en voor de kinderen zijn wij toch naar Suriname gekomen. Waar al het geld vandaan moet komen om de kosten te dekken, weet ik nog niet, maar er zijn nog veel goede mensen in de wereld en O. L. Heer is er ook nog. Wij van onze kant doen wat we kunnen en dan komt de rest ook wel. We hebben nu twaalf kinderen, 7 meisjes en 5 jongens. Ze komen van de stad en district en zelfs van Curaçao en er zullen er nog wel meer volgen. We zijn nu in gesprek over een paar. In Juli hopen we de officiële opening van de inrichting te hebben, maar we zijn reeds druk bezig en de zusters Antonita en Lucia zijn reeds druk aan het lesgeven."

We zouden juist eens gaan kijken, toen de kinderen de eetzaal binnen kwamen om een kop chocolade met wat brood te gebruiken. Een vreemde gewaarwording zo'n stelletje kinderen en volstrekt geen geluid. Ze kijken eens naar die vreemden meneer, die er staat, maar gaan dan rustig hun eigen gang.

De school.

Ondertussen gaan we over balken en planken en plassen naar het voorlopig klaslokaal kijken.

Daar zou menig onderwijzer jaloers op zijn, tenminste wat de leermiddelen betreft, de inrichting heeft nu nog veel weg van een mislukte verhuizing. Voor alle mogelijke woorden heeft men of wel het voorwerp zelf of wel een plaatje ervan. Leren tellen, optellen en aftrekken gaan allemaal met plankjes met poppetje, bloemen of iets dergelijks er op waar het getal bijstaat. En zo zijn er nog veel andere hulpmiddelen. En het personeel is ook zo maar niet het eerste het beste. Sr. Antonita heeft de hoofdakte en S. Lucia de onderwijsakte en beide zijn in St. Michiels Gestel opgeleid zowel in de theorie als in de praktijk tot Onderwijzeres voor Doofstommen en daar hebben zij ook het diploma behaald met de bevoegdheid anderen tot medehelpers op te leiden.

De methode.

De methode om de kinderen te leren spreken is de nieuwste op dit gebied en wordt ook gebruikt in het grote Doofstommeninstituut te St. Michiels Gestel.

De oorsprong van deze methode is gelegen in de ervaring opgedaan bij de ontwikkeling van het muzikale waarnemingsvermogen der doofstommen. Toen vast stond, dat de trillingwaarneming de doofstommen in staat stelde muziek te genieten en zelfs voort te brengen, en verder onderzoek steeds duidelijker leerde, dat het trillingswaarnemingsvermogen der doofstommen tot grote precisie en verfijning kan worden opgevoerd, lag de veronderstelling voor de hand, dat ook het spraakgeluid langs de weg der trillingswaarnemingen voor doofstommen bereikbaar moest zijn.

Op de jaarvergadering van 22 Juli 1942 wees de Hr. van Uden Prof. Dr. Reichling, S.J. er op dat Dr. Gustav Barczi, leraar aan het doofstommeninstituut van Buda-Pest, de kinderen voor het oorklepje sprak en op het feit dat de neurologie een reflexbaan veronderstelt tussen het accoustisch en motorisch centrum. Als dit idee van den spreker succes had, moest een doofstom kind, dat nog nooit met geluid op geluid gereageerd had en voldoende verstandelijke ontwikkeling had, reageren. Men had zulk een kind, sprak voor het oorklepje en het kind reageerde.

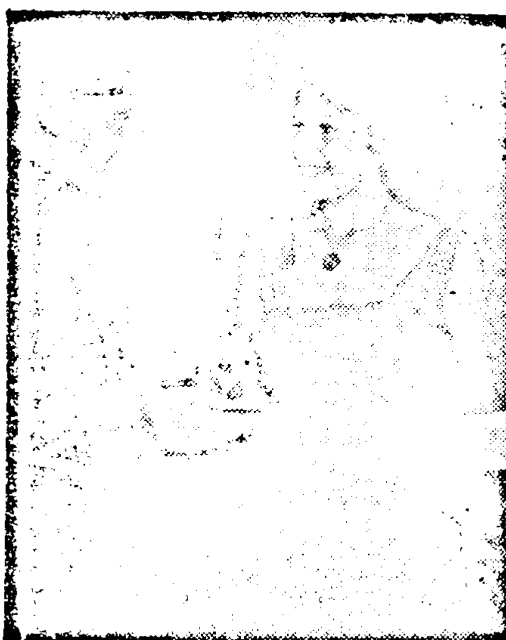
Tegenwoordig handelt men als volgt: Men neemt de klanken, die het verst uit elkaar liggen: aa, ie, oe. Men spreekt het kind eerst een woordje voor met bijv. aa: „papa", vervolgens „piet", dan „poes". Het reageert op „piet" bijv. met pa of pee. Het geeft altijd geluid, soms een heel andere klank, dan men voorzegt. Men oefent de klank dan in door een woord. Zegt het kind bijv. peet in plaats van piet, dan leert men peet Piet komt later. Door het herhaaldelijk voorspreken komt ook die klank.

Jong geleerd, Oud gedaan.

Het beste begint men met kinderen van 4 jaar. Hun spraakorganen zijn nog zo soepel. Al gauw kunnen ze kleine woordjes als papa, mama, bal, oom, kam, doos en dergelijke zeggen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een spiegel. Het kind staat naast de onderwijzeres, die het kind tegen het oorklepje spreekt en daarbij in de spiegel ziet. Het kind ziet zo ook de mondstand. Het eerste jaar leert het ongeveer 20 woordjes, het volgend jaar komt het tot 100, zodat het met zijn zesde jaar al over een heel stel woorden beschikt. Komt het kind dus op de leerplichtige leeftijd dan kent het reeds meerdere woorden en zelfs eenvoudige zinnen, terwijl men vroeger eerst op deze leeftijd begon. Nu behoeft er niet gehaast te worden de stem blijft mooier en men krijgt niet die eentonige stem der vroegere doofstommen.

We hebben ons al die geleerdheid op laten schrijven, want onze gedachten dwaalden af over de verschillende voorwerpen, die er voor de kinderen stonden uitgestald en vooral over het geduld en de opoffering die gevraagd wordt om die arme stakkers te onderwijzen. Gelukkig dat er nog edelmoedige zielen zijn, die zulk werk belangeloos op zich nemen. Maar van de andere kant hopen we toch ook, dat er ook in Suriname veel edelmoedige zielen zullen zijn die naar vermogen zullen medehelpen om de geldelijke zorgen, die op dit werk van naastenliefde drukken, te verlichten.

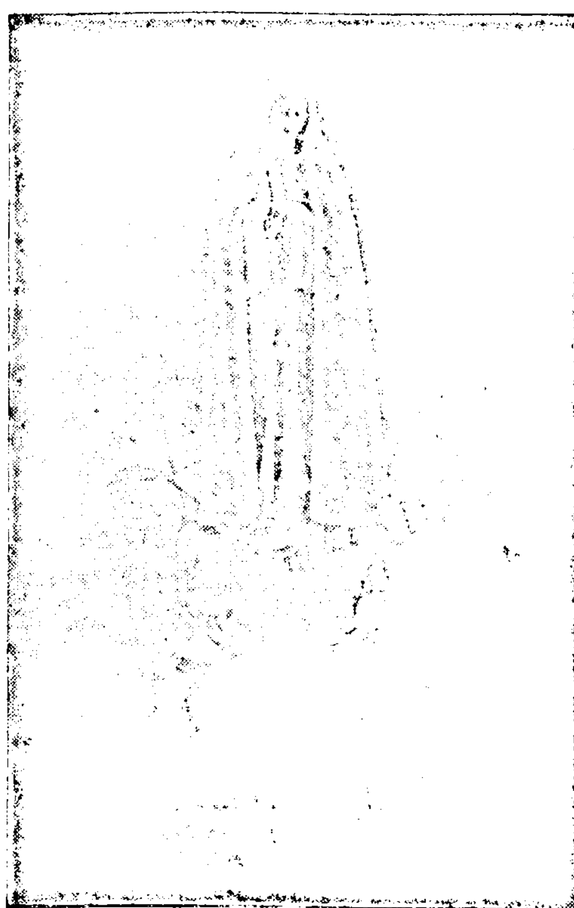
R. v.d. K.
(Surinamer)

MISS GILDA
De politie vraagt haar naam.

ABD-EL-KRIM
Vluchtte de vorige maand naar Egypte.

LA VIRGEN DE FATIMA.

Naar Fatima.

Ter Bedevaart naar Fátima op 13 Mei 1947.

door

LOUIS PIERRE SCHOLS.

De vereerders van Onze Lieve Vrouw van Fátima, zijn in het laatst van de maand Mei door een propagandablaadje, uitgegeven door het voorlopig Fátima-Comité in Nederland, op de hoogte gebracht omtrent de aankomst van de bloemen te Cova da Iria, geschonken door Nederlandse Katholieken voor Onze Lieve Vrouw op Haar feestdag van 13 Mei 1947. Voor vele vereerders zal het van belang zijn iets te horen omtrent het verloop van de grote bedevaart naar Fátima, die evenals alle jaren ook dit jaar weer met groot enthousiasme heeft plaats gevonden.

Nederlandse bloemen.

Op 10 Mei des avonds kwamen onze bloemen met een vliegtuig van de K.L.M. op het vliegveld te Portella te Sacavém bij Lissabon aan, alwaar namens het Nederlandse Gezantschap, Dr. Bergsma, Secretaris van het Gezantschap, aanwezig was, alsmede Dr. Peters, Directeur van de K.L.M. te Lissabon, Dr. Vasco d'Orey van de Firma Orey Antunes te Lissabon, — (deze firma is agentesse van de K.L.M. te Portugal). — Mevrouw Clemencia dos Santos Tavares, echtgenote van de oud-Gezant van Portugal te 's-Gravenhage en andere belangstellenden.

Nadat de bloemen waren uitgeladen en de verschillende dozen waren geopend, werd een photo van deze zending voor het vliegtuig met de belangstellenden genomen. Vervolgens werden de bloemen naar de koelkelders overgebracht.

Pater Meels, Montfortaan.

Op Maandag 12 Mei werden de bloemen des morgens vroeg uit de koelkelders gehaald en op een vrachtwagen geladen om vervolgens naar Cova da Iria te worden gebracht. De afstand van Cruz Quebrada, waar de bloemen in de koelkelders van de Nederlandse Gistfabriek waren bewaard, naar het genade-oord is tamelijk ver. Pater Meels, Montfortaan, die te Lissabon vertoeft op zijn doorreis naar de Missie te Mozambique, vergezelde de Nederlandse bloemen naar Cova da Iria namens Pastoor Jan Limpens uit Amadora bij Lissabon, die verhinderd was dit te doen. In het genade-oord werden de bloemen aan de Kerkelijke instantie afgeleverd, waar de rijkdom uit de tuinen van onze geboortegrond dankbaar werd aanvaard.

12 Mei.

Op de vooravond van 13 Mei neemt de Portugese bedevaart reeds een aanvang, in de namiddag van die dag komen niet alleen uit alle provincies van Portugal, maar ook uit de vreemde vele pelgrims aan, en deze blijven gedurende de gehele middag en avond toestromen. Er woei een koude wind van het gebergte uit Serra da Aire, doch de harten der bedevaartgangers gloeiden van vurige geestdrift. Zij waren tesamen gekomen om te bidden en boete te doen. „A Pilgrimage to Fátima is not a picnic or a pleasure trip", zo staat in de Engelse uitgave van „De Stem van Fátima" van 13 Mei 1947. Inderdaad een reis naar Fátima gaat gepaard met vele offers, doch alles Moeder Maria ter ere. De bedevaart naar Cova da Iria (Fátima) is dus geen plezierreisje.

Kaarsen-processie.

Om 22 uur begon de kaarsenprocessie, die altijd even indrukwekkend is. Het dal van het genade-oord te Cova da Iria was geheel gevuld met bedevaartgangers. Er zijn er zovelen, dat men de mensen niet kan tellen. Allen houden 'n brandende kaars in hun handen.

Onmogelijk kan ter plaatse een geregelde processie worden georganiseerd, zoals dit te Lourdes geschiedt. De mensenmassa is te groot, doch men zingt en bidt en men blijft staan op zijn plaats. Men verwijlt hier in een oase van godsvrucht in de Portugese bergen, die voor velen een geestelijke verfrissing wordt.

Nachtelijke aanbidding.

Op de trappen van de prachtige Basiliek, die van de grond af met schijnwerpers wordt verlicht is een altaar geplaatst, waar het Allerheiligste ter verering wordt uitgesteld. De aanbidding wordt geleid door de Bisschop Gurza, de volgende uren der aanbidding werden door groepen uit verschillende provincies gehouden. De gehele nacht bleven de bedevaartgangers in de tegenwoordigheid van de Eucharistische Koning.

Tantum Ergo....

Om zes uur van de 13 Mei werd de Nachtelijke aanbidding gesloten, met het „Tantum Ergo", dat door alle pelgrims in het genadeoord werd meegezongen; dan volgde de zegen met het Allerheiligste.

De H. Mis.

De hemel was met wolken bedekt, doch gelukkig regende het niet. Om 6.30 uur werd de H. Mis gelezen, waaronder Algemene H. Communie. Tot 9 uur werd het „Brood des Levens" aan de vele pelgrims uitgereikt.

Geestelijk- en lichamelijk voedsel.

Nadat de honger naar den Eucharistischen God was gestild, en ziel en lichaam zich verkwikt hadden met het geestelijk voedsel, werd door de pelgrims het dagelijks brood genuttigd, dat velen tot zich namen gezeten op de grond van het genadeoord. Een ieder, die Cova da Iria kent, zal hieraan geen aanstoot nemen, want de devote pelgrims komen van heinde en verre, hebben dagen moeten lopen en hun voedsel moeten meebrengen, want voor deze mensenmassa is geen voedsel ter plaatse verkrijgbaar. In Cova da Iria bidt, zingt en eet men, alles ter ere Gods en in de geest van boetvaardigheid.

Offers van boetvaardigheid.

De delegatie van de „Vrouwelijke Katholieke Jeugd van Amerika" ter bedevaart naar Portugal, gehouden op 3 en 4 Mei van dit jaar, vertrok naar Reguengo do Fetal barrevoets naar Cova da Iria. De afstand is 13 km. Ook deze vreemdelingen maakten de reis in de geest van boetvaardigheid.

Processie met het genade-beeld.

Om 11 uur werd de stoet gevormd voor de Processie met het genade-beeld uit het kapelletje. De draagbaar, waarop het genade-beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima zou geplaatst worden, was prachtig met Nederlandse bloemen versierd door de Heer Onderwater uit Lisse, die op voorstel van het voorlopig Fátima-Comité uit Nederland naar Lissabon was getrokken ter betere verzorging van de bloemen. De andere bloemen waren keurig gerangschikt op de trappen van het altaar voor de Basiliek. De Processie was indrukwekkend.

In de stoet liepen de Aartsbisschop van Evora, de Bisschop van Leiria. (Fátima), van Faro, van Gurza, en van Avenlino. Als laatste voor de draagbaar van Onze Lieve Vrouw van Fátima schreed de Apostolische Vicaris van Hongkong, Mgr. Heinrich de Valorta.

H. Mis voor de zieken.

Door de Bisschop van Avenlino, Mgr. Guido Luigi Pentiroglio werd om 12 uur de H. Mis gecelebreerd, waaronder zijn Hoogwaardige Excellentie in het Chinees preekte; de preek werd onmiddellijk in het Portugees vertaald door de Bisschop van Gurza.

Vertegenwoordigers uit de vreemde.

Als vertegenwoordigers van vereerders van Onze Lieve Vrouw van Fátima uit de vreemde waren in Cova da Iria aangekomen: een dominicaan uit New York, een Belgische priester, Pastoor Doussoul, uit Brazilië E. Schances, een groep religieuzen uit Spanje en een Franse Pater uit Parijs.

Verder waren tegenwoordig Donna Philippa de Braganza, de ex-koningin van Italië met haar twee zoons. Don Juan van Barcelona met zijn echtgenote en zijn blind dochtertje. Naast het altaar zag men de Minister van Justitie, verder nog vele vreemdelingen o.m. Belgen, Spanjaarden, en William Duff, een Canadees officier, die voor kort tot de katholieke geloof bekeerd is.

Zegening der zieken.

Na de H. Mis werd door twee vreemde Bisschoppen de zegen aan 600 zieken, die zich voor de Basiliek bevonden gegeven. Toen het Allerheiligste door de Bisschop onder de Umbrella, de trappen van de Basiliek werd afgedragen, spreidden de studenten uit eerbetoon hun zwarte mantels over de trappen van de Basiliek. Na de zegen verklaarden twee vrouwen genezen te zijn.

Wijding van het Mariabeeld.

Na de zegening der zieken werd een nieuw beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima, dat een plechtige ommegang door enige landen van Europa zal houden, door de Aartsbisschop van Evora gezegend en gekroond. Het beeld stond op een draagbaar, eveneens met Nederlandse bloemen getooid, door onze landgenoot, Dr. Onderwater uit Lisse. Dit beeld zal na zijn plechtige ommegang door de verschillende landen van Europa door de Bisschop van Leiria aan Z.H. de Paus worden aangeboden.

Het afscheid van Fatima.

Het afscheid wordt indrukwekkend door het geestdriftig bidden en zingen van de pelgrims, die dit doen met hun zuidelijk temperament. Zij bidden of zingen met tranen in de ogen, onderwijl zij bloemen strooien naar het beeld, dan wuiven zij met hun witte zakdoeken naar Onze Lieve Vrouw van Fátima, een laatste blik, een laatst vaarwel: „Avé Nossa Senhora..." Avé...

De ommegang door Europa.

Nadat het indrukwekkend afscheid van Onze Lieve Vrouw van Fátima voor Haar genadekapelletje heeft plaats gehad, maken de meeste pelgrims toebereidselen huiswaarts te keren. Om 16 uur van de 13de Mei vertrekken de pelgrims naar hun steden en dorpen, de vreemdelingen naar hun land.

Het nieuwe beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima begon om 16.30 uur van de 13de Mei 1947, op de schouders gedragen door de pelgrims, zijn reis door de verschillende landen van Europa om in September in de Basiliek van Maastricht aan te komen.

Op 1 Juni jl. werd het beeld te Valladolid (Spanje) door 80.000 mensen op een grootse wijze ontvangen, onder een regen van bloemen en vergezeld van een escadrille vliegtuigen. 18 Juni d.o.v. passeerde Onze Lieve Vrouw van Fátima de Spaanse grens en vervolgde het beeld zijn reis door het Franse diocees Hendaya.

De rozenkrans van Onze Lieve Vrouw.

Alvorens het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima zijn reis door Spanje, Frankrijk, België zou aanvangen heeft een achtenswaardige Portugese familie een waardevolle Rozenkrans geschonken, van grote artistieke schoonheid. De gever is de zoon van Don Manuel van Braganza en zijn echtgenote.

Onze Lieve Vrouw van Fatima in Nederland.

In September as. wordt het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima in ons land verwacht, waar het zijn intrek zal nemen in de Basiliek van Maastricht. Een groot voorrecht voor de stad Maastricht, voor de provincie Limburg en voor Nederland.

Moge de komst van Onze Lieve Vrouw van Fátima uit het genadeoord Cova da Iria, de liefde tot de Hemelse Koningin, die schitterender was dan de zon, doen toenemen onder de katholieken van ons Vaderland en de boodschap van Fátima door hen beter begrepen en ten uitvoer gebracht worden.

Laten de katholieken van ons vaderland de intocht van Onze Lieve Vrouw van Fátima begroeten met dezelfde woorden, zoals de Kardinaal-Patriarch van Lissabon het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima heeft begroet, toen het uit het genadekapelletje van Cova da Iria naar Lissabon werd gedragen voor de sluitingsfeesten van 7 en 8 December 1946, en toen bij aankomst in de hoofdstad van Portugal in tegenwoordigheid van een ontzaglijke menigte uitriep: „Entrai Senhora e ficai connosso" —Treed binnen en blijf bij ons.

Treed binnen, o Vrouwe, in deze kerk. Maar treed vooral binnen in onze harten. Kom er met Uwe genade, Uw barmhartigheid, Uw medelijden, Uw Moederlijke tederheid. Kom er met Uwen Goddelijken Zoon. Sta toe, dat wij Hem aanschouwen in Uw eigen Hart, o Onbevlekte Moeder. Hoe goed, hoe schoon, hoe heilig, hoe wijs is Uw Zoon. Hij alleen heeft de woorden des eeuwige levens. Waarlijk, Hij is de Waarheid, de Weg en het Leven. Wie Hem kent, kent God.

Treed binnen, o Vrouwe, en blijft bij ons, blijf totdat wij U in de Hemel aanschouwen in al de glans der verheerlijking, bezongen, gevierd, geprezen en vereerd door alle engelen en heiligen door de eindeloze eeuwen..."

Amerika en Onze Lieve Vrouw van Fatima.

Volgens het katholieke dagblad „Novidades" van Lissabon hebben op 1 Mei jl. toen de communisten de „Dag van de Revolutie" vierden over de gehele wereld, in driehonderd steden van de Verenigde Staten van Amerika en Canada duizenden katholieken zich in gemeenschappelijk gebed verenigd voor een tegen-revolutie.

In Washington waren op 1 Mei bij het standbeeld van de grote Amerikaan van dezelfde naam 25.000 personen verzameld om te bidden voor de bekering van Rusland. Naast het monument was het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima op een verhevenheid geplaatst.

Spreker was Mgr. Fulton Sheen, Professor aan de katholieke Universiteit van Washington. Tegenwoordig waren verschillende leden van het „Corps Diplomatique", geaccrediteerd bij het „Witte Huis", twaalf Senatoren en zeventig leden van de Volksvertegenwoordiging.

„Laten wij bidden en werken", zo maande de gewijde spreker, „voor de bekering van Rusland de eerste en fundamentele basis van de vrede voor de wereld". Vervolgens wees de spreker op de Apostel Paulus die eerst de Christen achtervolgde en dezen ter dood liet brengen, totdat Gods genade hem trof en deze opvolger der Christenen een van de grootste Apostelen der H. Kerk werd. Ook Moscou kan een groot centrum van recht en waarheid worden, zoals het thans is een van leugen en laster."

De Spreker eindigde met een gebed voor te lezen van het Amerikaanse volk gericht tot Onze Lieve Vrouw van Fátima om de wereld te redden.

Congregatie van het onbevlekt hart van Maria in Amerika.

De Congregatie van het Onbevlekt Hart van Maria, opgericht in achttien Staten van Noord-Amerika, is voornemens in 1952 een album neer te leggen aan de voeten van Onze Lieve Vrouw van Fátima te Cova da Iria, houdende de namen van degenen die bidden en offers brengen en die zich hebben aangesloten bij de Kruistocht om de boodschap van Fátima over de wereld te verspreiden.

Vereniging Fátima.

Op 10 Juni 1947 werd de naam van het voorlopig Fátima-Comité op de bestuursvergadering, gehouden te 's-Gravenhage, veranderd in „Vereniging Fátima". Binnenkort zal door deze vereniging aan alle vereerders van Onze Lieve Vouw van Fátima 'n „Mededelingenblad" worden toegezonden, houdende een uitvoerig verslag over de nieuw opgerichte vereniging Fátima, die ten doel heeft de boodschap van Fátima in ons Vaderland meer bekend te maken.

Mijn hart zal zegevieren."

Van de hand van de Benedictijn, Dom. Serv. M. Lejeune O.S.B. zal binnenkort een boekje verschijnen, dat een handleiding bevat tot de leer over het Onbevlekt Hart van Maria. Het boekje dat uitgegeven wordt door „De Toorts" te Heemstede is getiteld: „Mijn Hart zal zegevieren". Het eerste deel van het boekje omschrijft het geheim van een geestelijke hernieuwing, het tweede deel handelt over de overwegingen en beschouwingen over het Onbevlekt Hart van Maria volgens Sint Joannes Eudes en het derde deel bevat verschillende gebeden tot Onze Lieve Vrouw. Deze gebeden zijn gericht tot het Onbevlekt Hart van Maria, tot de Moeder van Smarten en tot Onze Lieve Vrouw voor onze tijd. De schrijver legt in zijn boekje van 182 bladzijden uit wat het Onbevlekt Hart van Maria van u verlangt. Het boekje wijst de weg naar de toekomst, waarvan wij allen dromen. De weg daarheen is Maria. Haar Onbevlekt Hart zal zegevieren.

Voor vereerders van Onze Lieve Vrouw van Fátima is dit boekje een veilige gids naar de bron van liefde, het Onbevlekte Hart van Maria. Inderdaad een heel mooi boekje.

Laatste bericht uit Cova da Iria.

Juist voordat dit blaadje ter perse werd verzonden, ontving de Vereniging Fátima uit Cova da Iria, per luchtpost het bericht, dat in het Kapelletje van Onze Lieve Vrouw van Fátima in het genadeoord te Cova da Iria, op 14 Juni jl. des morgens om 7 uur een H. Mis is gelezen tot intentie van de Nederlandse katholieken die bloemen hebben gezonden op 13 Mei jl.